Bilaga I
Styrelsen 2018-06-11

Diarienummer: 0037/18

Handläggare: Anna Staxäng
Tel: 0761-03 49 65
E-post: anna.staxang@gshab.goteborg.se

Göteborgs Stadshus hållbarhetsrapport 2017

Förslag till beslut i styrelsen för Göteborgs Stadshus AB

1. Göteborgs Stadshus hållbarhetsrapport 2017 fastställs i enlighet med bilaga 1.

Sammanfattning

För verksamhetsåret 2017 har ändringar i Årsredovisningslagen trätt i kraft, avseende krav på hållbarhetsrapportering. För att möta detta lagkrav har *Riktlinje för hållbarhetsredovisningar i Stadshuskoncernen* utarbetats i syfte at stödja och guida bolagen i sin rapportering. Riktlinjen beslutades av Göteborgs Stadshus AB:s (Stadshus) styrelse 2018-02-19 och beskriver bland annat organisatorisk rapporteringsnivå, väsentliga hållbarhetsfrågor, upplysningar, rapporteringskrav, rapporteringssätt samt tidsplan.

Lagkravet avseende hållbarhetsrapportering omhändertas i Stadshuskoncernen inom respektive underkoncern samt hos de regionala bolag och interna bolag som berörs av lagkravet.

Syftet med den koncerngemensamma hållbarhetsrapporten är att visa hur bolagen samlat bidrar till stadens mål och program inom hållbarhetsområdet. Syftet är också att rapporteringen ska bidra till att utveckla hållbarhetsarbetet inom koncernen och bidra till att identifiera och initiera konkreta förbättringsåtgärder.

Ekonomiska konsekvenser

Ärendet kommer innebära ökade kostnader för framtagande av hållbarhetsrapporten avseende layout för text och bild samt tryckeri. Kostnader som inte hade uppstått om ingen koncerngemensam hållbarhetsrapport tagits fram. De ekonomiska konsekvenserna bedöms dock vägas upp av att Stadshuskoncernen för första gången kan visa hur bolagen samlat och enskilt bidrar till ett mer hållbart Göteborg. En ökad samverkan och samsyn kring hållbarhetsrapportering i koncernen bedöms också bidra till effektiviseringar och synergier i hanteringen av hållbarhetsåtgärder som intressentdialoger, väsentlighetsanalyser och kompetensutveckling inom

hållbarhet. Den gemensamma rapporten kommer också att bearbetas i hållbarhetsrådet för att samla ihop hur koncernen får resultaten och analyserna i hållbarhetsarbetet att bidra till konkreta förbättringar i det fortsatta arbetet. Ett arbete som också kan fungera som inspel till Stadshus framtida utvecklingsarbete med strategisk plan.

Olika Perspektiv

Ärendet bedöms inte få några direkta effekter inom barnperspektivet, jämställdhetsperspektivet, mångfaldsperspektivet, miljöperspektivet respektive omvärldsperspektivet. Indirekt förväntas hållbarhetsrapporteringen och den utvecklingskraft som den genererar skapa förbättrade förutsättningar inom barnperspektivet samt för jämställdhet, mångfald, miljö samt samhällsekonomiskt.

Bakgrund

I december 2016 infördes ett nytt avsnitt i Årsredovisningslagen (1995:1554) som innebär att stora företag måste hållbarhetsrapportera. I Stadshuskoncernen träffas de flesta bolag av lagkravet. Med anledning av det beslutade Stadshus styrelse vid sammanträde 2018-02-19 om *Göteborgs Stadshus riktlinje för hållbarhetsrapportering i Stadshuskoncernen*. Syftet med riktlinjen är att vägleda och ge det stöd som bolagen behöver för att hantera hållbarhetsrapporteringen på rätt sätt. Riktlinjen klargör på vilka organisatoriska nivåer i koncernen som hållbarhetsrapportering ska ske, minimikrav på rapportering, ansvar och tidsramar.

Riktlinjen anger också att för verksamhetsåret 2017 gäller att de bolag som omfattas av lagen hållbarhetsredovisar på för dem lämpligaste sätt. För Stadshuskoncernen anges att en koncerngemensam ”light-rapport” ska upprättas för 2017 som sätts samman av moderbolagens samt de interna och regionala bolagens rapporter.

Ärendet

En första koncerngemensam ”light-rapport” har nu upprättats i enlighet med riktlinjen. Rapporten beskriver de övergripande målen för Stadshus hållbarhetsarbete och den samverkan och det arbete som pågår inom området i koncernen. Rapporten redogör också för koncernens åtta mest väsentliga hållbarhetsfrågor som tagits fram av koncernens hållbarhetsråd under 2017. Varje fråga representeras av ett eget avsnitt i rapporten med exempel från olika bolag om vilka aktiviteter som pågår inom frågorna och vilka resultat som har uppnåtts. Stadshus hållbarhetsrapport för 2017 uppfyller inte lagkravet för bolagen, utan lagkravet har uppfyllts inom respektive underkoncern samt hos de regionala och interna bolag som berörs av lagkravet.

En koncerngemensam hållbarhetsrapport kommer att tas fram årligen för kommande år. För verksamhetsåret 2018 kommer Stadshus att ta fram en hållbarhetsrapport som utöver 2017 års

innehåll också kommer att innehålla ett antal koncerngemensamma upplysningar (kvantitativa och kvalitativa indikatorer) som alla bolag kommer att rapportera på. Genom att alla bolag kommer att behöva redovisa delar av sitt hållbarhetsarbete till Stadshus får Stadshus en viktig uppföljning av koncernens hållbarhetsarbete. Stadshus kommer därmed att kunna använda koncernrapporten för att få en övergripande bild av koncernens hållbarhetsarbete som kan användas i samband med ägardialog och ägarstyrning.

Rapporten översänds till såväl kommunstyrelsen som samtliga bolag inom Stadshuskoncernen för kännedom.

Bilagor

1. Stadshus hållbarhetsrapport 2017

Expedieras

1. Kommunstyrelsen
2. Samtliga bolag i Stadshuskoncernen

GÖTEBORGS STADSHUS

HÅLLBARHETS-RAPPORT 2017

”Helheten är större än delarna”

I HÄNDERNA HÅLLER du nu Göteborgs Stadshus första koncerngemensamma hållbarhetsrapport. Att strukturerat arbeta för en hållbar stad, är prioriterat och nödvändigt för att nå fullmäktiges mål. Men också för att skapa en värld där alla vi som befolkar planeten jorden får möjligheter att leva och utvecklas.

Stadshus är en relativt ny aktör som på fullmäktiges uppdrag äger de kommunala bolagen i Göteborg. Syftet med Stadshus är att genom en väl avvägd ägarstyrning få ut mer nytta av helheten än vad varje enskild part kan leverera själv. I detta ingår att skapa förutsättningar för samordning, effektivisering och gemensamt lärande där vi nyttjar våra samlade resurser på bästa sätt. Vår utgångspunkt är att leverera samhällsnytta för göteborgarna.

GÖTEBORGS STADSHUS, MED sina dotterbolag, är verksamma inom många områden där vi bygger för ett hållbart samhälle. Exempelvis utgör Göteborg Energi en viktig spelare när det gäller omställning till ett fossilfritt energisystem, Göteborgs Hamn utvecklar gröna transporter och bolagen inom Framtidenkoncernen arbetar strukturerat och långsiktigt med att skapa förutsättningar för ett gott liv i de utsatta bostadsområdena.

MED DENNA HÅLLBARHETSRAPPORT vill vi ge exempel på hur bolagen på olika sätt, både enskilt och genom samverkan, bidrar till ekonomisk, ekologisk och social hållbarhet. Den samlade bilden ger oss kunskap om vad vi gör bra redan idag, och var vi i framtiden kan skapa ännu fler mervärden som bidrar till en hållbar stad – öppen för världen.

Trevlig läsning!

Stefan Söderlund
VD Göteborgs Stadshus AB

INNEHÅLL

3 STRUKTUR FÖR ÄGARSTYRNING AV GÖTEBORGS STADS BOLAG
4 VAD GÖR GÖTEBORGS STADSHUS?
5 EN HÅLLBAR STAD – ÖPPEN FÖR VÄRLDEN
6 INTERVJUN
Intervju med Stadshus tf Hållbarhetschef Anna Staxäng
9 STADSHUS MEST VÄSENTLIGA HÅLLBARHETSFRÅGOR
10 JÄMLIKT GÖTEBORG
14 MÄNSKLIGA RÄTTIGHETER
16 HÅLLBART ARBETSLIV
18 KLIMATUTSLÄPP
22 AVFALL & RESURSER
26 ATTRAKTIVT GÖTEBORG
30 EKONOMISKT RESULTAT
32 ANTIKORRUPTION

Struktur för ägarstyrning av Göteborgs Stads bolag,

maj, 2018

Göteborgs Stadshus AB

REGIONALA BOLAG
Renova AB
Gryaab AB
Grefab

INTERNA BOLAG
Försäkrings AB Göta Lejon
Göteborgs Stads Leasing AB

TILLFÄLLIG PLACERING
Boplats Göteborg AB

STADENS ÖVRIGA BOLAG ORGANISERADE I SJU UNDERKONCERNER

ENERGI
- GÖTEBORG ENERGI AB
  - Göteborg Energi Nät AB
  - Göteborg Energi Gothnet AB
  - Ale Fjärrvärme AB
  - Göteborg Energi Gasnät AB
  - Sörred Energi AB
  - Göteborg Energi Din El AB
  - Göteborg Energi Backa AB

BOSTÄDER
- FÖRVALTNINGS AB FRAMTIDEN
  - Bostads AB Poseidon
  - Familjebostäder i Göteborg AB
  - Gårdstensbostäder AB
  - Göteborgs Stads Bostads AB
  - Göteborgs Egnahems AB
  - Störningsjouren i Göteborg AB
  - Framtiden Byggutveckling AB

LOKALER
- HIGAB AB
  - Älvstranden Utveckling AB
  - Förvaltnings AB Göteborgs-Lokaler
  - Göteborgs Stads Parkering AB

NÄRINGSLIV
- BUSINESS REGION GÖTEBORG AB
  - Lindholmen Science Park AB
  - Johanneberg Science Park AB
  - Göteborgs Tekniska College AB
  - Almi Företagspartner Väst AB
  - Sahlgrenska Science Park AB

KOLLEKTIVTRAFIK
- GÖTEBORGS SPÅRVÄGAR AB
  - GS Buss AB
  - GS Trafikantservice AB

HAMN
- GÖTEBORGS HAMN AB
  - Scandinavian Distripoint AB

TURISM, KULTUR & EVENEMANG
- GÖTEBORG & CO AB
  - Got Event AB
  - Liseberg AB
  - Göteborgs Stadsteater AB

VAD GÖR GÖTEBORGS STADSHUS?

De viktigaste arbetsredskapen för Stadshus är ägardialog, ägarstöd och strategisk samordning. Moderbolagets roll är att effektivisera den politiska styrningen och genom ägarstyrning stödja och stärka bolagen i deras uppdrag utifrån kommunfullmäktiges mål.

Ägardialog

Stadshus ägarstyr och samordnar stadens bolag. Detta sker bland annat genom dialog mellan Stadshus styrelse och styrelsen för moderbolaget i respektive underkoncern. Dialogen hjälper båda parter att förstå verksamheten samt de trender, utmaningar och risker som det aktuella bolaget står inför. Samtalen kan vara både coachande och vägledande och ska bidra till utveckling och samordning av koncernen utifrån ett hela staden perspektiv.

Ägarstöd

Stadshus ska också vara ett praktiskt ägarstöd till bolagen inom olika specialistområden. Ägarstödet utgör bland annat ett kompetensstöd inom koncerngemensamma funktioner som koncernredovisning, skatt, ekonomistyrning, kommunikation, HR och bolagsjuridik.

Kompetensstödet sker löpande och långsiktigt genom nätverk och utbildningar. Styrelseutbildningen som Stadshus arrangerat sedan 2015 för nära 500 styrelseledamöter i koncernen är ett exempel på kompetensstöd.

Strategisk samordning

Under året som gått har Stadshus genom utvecklingsarbete breddat begreppet "Finansiell samordning" till "Strategisk samordning". I utvecklingsarbetet har Stadshus identifierat ett behov av en process som stimulerar utvecklingen i bolagen i en vald strategisk riktning utifrån en helhetssyn på koncernen. I den strategiska samordningen ingår finansiell samordning, men Stadshus ska också leverera en samlad dokumentation som ger en helhetssyn på koncernens utmaningar och förutsättningar, vilket också ger ett relevant underlag till KF:s budgetarbete.

HÅLLBAR STAD – ÖPPEN FÖR VÄRLDEN

Göteborg ska vara en jämlik stad. Vi ska bygga en stad där alla kan känna sig hemma. En stad där människor i olika faser av livet och med olika förutsättningar ska leva tillsammans. Göteborg ska vara en välkomnande stad som lockar besökare från hela världen.

Vi vill skapa spännande innovations- och entreprenörsmiljöer och ett attraktivt företagsklimat. På följande sidor berättar vi hur stadens bolag på olika sätt bidrar till att denna vision ska bli verklighet.

Arbetet för ett jämlikt och hållbart Göteborg

Göteborgs Stad arbetar aktivt med att skapa ett jämlikt och hållbart Göteborg – en hållbar stad som är öppen för världen. Stadshus har samlat bolagen kring hållbarhetsfrågorna sedan 2015 för att kraftsamla mot stadens mål.

Anna Staxäng är **Hållbarhetsstrateg på Familjebostäder** i Göteborg, men är också utlånad till Stadshus som tf Hållbarhetschef. Här berättar Anna hur bolagen, både enskilt och tillsammans, bidrar till ett jämlikt och hållbart Göteborg.

TEXT: INGRID HELLGREN SJÖBERG | **FOTO:** ANNA SIGVARDSSON

Det här är Stadshus första egna hållbarhetsrapport, varför kommer den just i år?

–Under 2016 infördes nya regler i Årsredovisningslagen som innebär att stora företag måste hållbarhetsrapportera. Inom Stadshus är det en majoritet av bolagen som omfattas av det nya lagkravet. Många av bolagen har redan gjort hållbarhetsrapporter under många år och har ett väl utvecklat arbete kring detta, andra bolag håller på att bygga upp sitt hållbarhetsarbete och har precis gjort sin första hållbarhetsrapport för 2017. Nu vill vi samordna och visa exempel på vad vi gemensamt har åstadkommit i en gemensam koncernrapport.

Vilka är de övergripande hållbarhetsmålen för Stadshus?

–Det övergripande målet inom Göteborgs Stad är att skapa ett jämlikt och hållbart Göteborg. Detta är nedbrutet i en mängd mål, inriktningar och styrande dokument. Utifrån dessa har bolagen gemensamt identifierat och prioriterat hela Stadshuskoncernens mest väsentliga hållbarhetsfrågor. Kort och gott vad vi tillsammans behöver fokusera på för att kunna bidra till stadens mål.

För oss, liksom för hela staden, är den sociala hållbarheten målet. Den ekologiska hållbarheten är i sin tur en förutsättning för att vi ska kunna leva och verka här, och den ekonomiska hållbarheten är ett verktyg för att kunna arbeta med de andra frågorna.

Vad betyder de här stora orden egentligen?

–Under 2017 har Göteborgs Stad fått sitt första program för en jämlik stad. Det sträcker sig över åren 2018–2026 och pekar ut viktiga målområden som alla bolag ska samlas kring för att tillsammans bidra till att minska skillnaderna i livsvillkor i staden. Stadshus ska i samverkan med processägarna, som består av andra bolag och förvaltningar inom staden, arbeta för ökad jämlikhet utifrån programmet. Två målområden är särskilt utpekade för bolagen: Skapa förutsättningar för arbete och Skapa hållbara och jämlika livsmiljöer.

När det gäller begreppet hållbar stad så ska Stadshus arbeta för att bolagen bidrar till stadens miljö- och klimatmål. I uppdraget ingår att Stadshus ska säkerställa samordningen för ökad produktion av förnyelsebar energi och energieffektiviseringar.

Hur har ni arbetat med hållbarhetsfrågan under 2017?

–Vi har främst arbetat med att skapa en struktur för rapportering i koncernen som säkerställer att vi lever upp till nya lagkravet, men som också visar hur alla bolag och underkoncerner både enskilt och tillsammans bidrar till ett jämlikt och hållbart Göteborg. Hållbarhetsrapporteringen och arbetet som sker i samband med detta ska också leda till att hållbarhetsarbetet inom koncernen utvecklas och effektiviseras så att stadens hållbarhetsmål snabbare kan nås.

I februari 2018 beslöt Stadshus styrelse om en ny riktlinje för hållbarhetsrapportering i Stadshuskoncernen. Riktlinjen anger vilka organisatoriska nivåer i koncernen som hållbarhetsrapportering ska ske på samt vilka mimimikrav på rapportering, ansvar och tidsramar som ska gälla.

Hur har det fungerat att samordna rapporteringen mellan bolagen?

–Under vinterhalvåret har flera arbetsgrupper arbetat parallellt med att ta fram mätetal att rapportera på för varje hållbarhetsfråga. Målsättningen har varit att

→

ANNA STAXÄNG

Gör: Hållbarhetsstrateg på Familjebostäder, utlånad till Stadshus som tf Hållbarhetschef.
Ålder: 43 år.
Familj: Man och två barn.
Bor: Södra Göteborg
Arbetat i kommunal verksamhet: 19 år (med avbrott för studier och jobb på IKEA emellan).

”Stadshus kommer att ta fram en gemensam hållbarhetsrapport enligt de nya riktlinjerna för 2018. Då kommer vi för första gången att kunna ge en samlad bild av hur alla bolag tillsammans bidrar till ett mer jämlikt och hållbart Göteborg.”

ANNA STAXÄNG,
TF HÅLLBARHETSCHEF

→ använda mätetal som bolagen redan idag rapporterar på för att minimera dubbelarbete. Det visade sig dock svårare än väntat och inför 2018 kommer det att tillkomma ett antal mätetal som bolagen ska rapportera mot från och med nu och framåt. Eftersom Stadshus rekommenderar alla bolag som hållbarhetsrapporterar att använda sig av *GRI* (*Global Reporting Initiative*) har en avstämning också gjorts mot väsentliga frågor inom GRI-ramverket.

Hur samverkar Stadshus med bolagen kring hållbarhetsfrågorna?

– Sedan 2015 har Stadshus byggt upp en stark samverkan och inom koncernen finns idag både ett hållbarhetsråd och ett hållbarhetsnätverk. Hållbarhetsrådet representeras av hållbarhetsansvariga från moderbolagen och de regionala och interna bolagen. Rådets roll är att identifiera verksamheternas behov av stöd och utveckling inom hållbarhetsområdet, men också fungera som samordnare för att föra ut beslut och samla in frågor som behöver adresseras vidare i koncernen. Hållbarhetschefen på Göteborgs Stadshus är sammankallande i rådet samt ansvarig för information till vd-rådet och rapporterar till Stadshus vd.

Hur ser hållbarhetsnätverkets arbete ut?

– Koncernens hållbarhetsnätverk är ett bredare forum som vänder sig till alla som arbetar med hållbarhetsfrågor i Stadshuskoncernen. Nätverket träffas två gånger årligen med syftet att underlätta hållbarhetsarbetet genom kompetensutveckling, erfarenhetsutbyte och metodutveckling. Det är också ett forum för att samordna gemensamma frågor och sprida information.

Vad har hållbarhetsrådet och hållbarhetsnätverket fokuserat på under 2017?

– Både hållbarhetsrådet och hållbarhetsnätverket har framför allt haft den nya strukturen för hållbarhetsrapportering på agendan. Utöver det har bolagens koppling till Agenda 2030-målen, stadens samverkan med social ekonomi och en utblick i stadens aktuella regions- och stadsplanering varit teman för några av årets möten.

Vad blir fokus för nästa års hållbarhetsarbete?

– Stadshus kommer att ta fram en gemensam hållbarhetsrapport enligt de nya riktlinjerna för 2018. Då kommer vi för första gången att kunna ge en samlad bild av hur alla bolag tillsammans bidrar till ett mer jämlikt och hållbart Göteborg.

Samtidigt kommer vi att samla ihop resultat och analyser från de hållbarhetsrapporter som moderbolagen gjort i år. Och prata om vad vi gemensamt ser behöver utvecklas och hur vi omhändertar detta så att det bidrar till fortsatta förbättringar i bolagens hållbarhetsarbete. ■

DÄRFÖR HÅLLBARHETSRAPPORTERAR VI

- För att följa lagkravet.
- För att samordna samt driva hållbarhetsarbetet framåt i en snabbare takt för att uppnå stadens mål och ambitioner.
- För att ge intressenter information om hur stadens bolag arbetar med hållbarhetsfrågor.
- För att redogöra för hur stadens bolag bidrar till stadens mål inom hållbar utveckling.

MÅLEN MED STADSHUS HÅLLBARHETSARBETE:

- Att bidra till ett jämlikt Göteborg – alla bolag bidrar till att minska skillnader i livsvillkor och hälsa.
- Att alla bolag har integrerat hållbarhet i sin affärsplan.
- Att alla bolag hållbarhetsredovisar.

STADSHUS MEST VÄSENTLIGA HÅLLBARHETSFRÅGOR:

Hållbarhet brukar definieras utifrån tre dimensioner; social, ekologisk och ekonomisk hållbarhet som är ömsesidigt beroende av varandra.

Social hållbarhet

Social hållbarhet är vårt mål

Ekonomisk hållbarhet

Ekonomisk hållbarhet är vårt verktyg för att nå målet.

Ekologisk hållbarhet

Ekologisk hållbarhet är våra ramar som vi måste hålla oss inom så att vi inte utarmar jordens resurser.

JÄMLIKT GÖTEBORG

Göteborg ska vara en jämlik stad.

Skillnader i livsvillkor och hälsa ska minska. Jämlikhetsarbetet ska utgå från fem fokusområden i programmet Jämlikt Göteborg.

ANNA VON BROMSSEN

BOSTÄDER

Satsningar i våra utvecklingsområden

Förvaltnings AB Framtiden är moderbolag i koncernen för Bostäder. För att bidra till ett jämlikt Göteborg har koncernen beslutat att göra extra satsningar i sina utvecklingsområden: Norra Biskopsgården, Bergsjön, Hammarkullen, Hjällbo, Gårdsten och Lövgärdet. Av koncernens 72 000 lägenheter ligger knappt 13 000 i dessa utvecklingsområden.

Gårdstensbostäder har arbetat aktivt med frågan sedan 1997 och om utvecklingen håller i sig kommer Gårdsten inte längre vara klassat som ett särskilt utsatt område 2019. Koncernen arbetar nu med att exportera gårdstensmodellen till de andra särskilt utsatta områdena. Med ökad närvaro i bostadsområdena tar koncernen plats i det offentliga rummet vilket skapar tryggare områden med ökad rörelsefrihet för de boende.

TURISM, KULTUR & EVENEMANG

Kulturkalaset – ett kalas med något för alla

GÖTEBORGS KULTURKALAS har i uppdrag att bjuda göteborgarna på ett årligt kalas som bidrar till ett varmare, mänskligare och roligare samhälle. Kulturkalaset ska ha ett varierat utbud som är öppet och kostnadsfritt för alla. I Kulturkalasets program för 2017 fanns över 1100 programstarter med allt från teater och dans till konst, foto, musik och mat.

KULTURKALASET BIDRAR TILL att invånare som annars sällan åker till centrum väljer att ta sig dit.

För att minska segregationen är det viktigt att människor rör sig mellan våra stadsdelar. Detta bidrar också till att invånarna ser sig som en del av hela Göteborg. 2017 hade 15 procent av Kulturkalasets besökare ett annat modersmål än svenska.

FRIDA WINTER/GÖTEBORG & CO

JEANETTE LARSSON

ENERGI

Upplysta gångtunnlar ger ökad trygghet

Gång- och cykeltunnlar är viktiga för att vi ska kunna röra oss fritt, men många undviker dem när de upplevs som otrygga. Ett återkommande önskemål från göteborgarna är att få mer ljus på mörka platser, något som Göteborg Energi tagit fasta på.

TILLSAMMANS MED Gothenburg Green World och Trygg, vacker stad har **Göteborg Energi** arbetat under två år för att belysa fyra mörka tunnlar runt om i Göteborg.

I december 2016 ljussattes den första gångtunneln under Briljantgatan i Tynnered för att skapa en så öppen och välkomnande känsla som möjligt. Den dekorerades med gröna växter och med konst från integrationsprojektet **Mosaikfabriken**. Målet var att tillsammans göra tunneln till en härlig upplevelse snarare än en otrygg plats att undvika.

UNDER 2017 VAR det dags att ta nästa steg. Den 16 augusti invigdes ytterligare två tunnlar, den ena på Länkharvsgatan under Titteridamsvägen i Angered. Den andra på Södra Fjädermolnsgatan i Biskopsgården. Den fjärde tunneln, Smedmästare Karlssons gångväg under Ullevigatan i Gårda, invigdes i december 2017.

SUPERSTUDIO D&D/GÖTEBORG & CO

TURISM, KULTUR & EVENEMANG

Ungdomar agerar konferensvärdar

Team Göteborg är nog en av Sveriges största volontärverksamheter. 2017 hade volontärpoolen 380 medlemmar.

TEAM GÖTEBORG ÄR ett projekt där ungdomar och unga vuxna bjuds in att arbeta som evenemangsvärdar på volontärbasis. Inom projektet finns en stor mångfald, över 40 språk talas och samtliga stadsdelar finns representerade.

Projektet syftar till att engagera framför allt unga göteborgare och öka deras möjligheter till framtida jobb genom att ge dem ökad självkänsla, erfarenhet, kunskap och kontaktnät. Totalt har 432 volontärinsatser gjorts av Team Göteborg under 2017. Många volontärer har också varit med på fler än ett evenemang.

PROJEKTET STARTADES 2009 och har sedan dess givit mycket positiva resultat, både för samarbetspartners och medlemmar. En undersökning från 2012 visar att en majoritet av projektets medlemmar anser sig ha fått ökade arbetslivserfarenheter, kunskaper och kontakter, att deras insatser har haft stor betydelse för staden samt att de fått vänner och kontakter i andra stadsdelar.

FLERA AV STADENS BOLAG

Sommarjobb och praktikplatser

ETT AV MÅNGA betydelsefulla områden för att uppnå ett mer jämlikt Göteborg är att skapa förutsättningar för arbete. Det är också ett område där de flesta bolag, oavsett verksamhet, kan vara med och bidra genom att öppna upp sina arbetsplatser.

Genom att erbjuda sommarjobb, feriejobb och praktikplatser ger bolagen ungdomar och vuxna möjligheten att prova på ett arbete. På så sätt får fler personer möjligheter till meningsfulla sommarlov och arbetslivserfarenhet och delaktighet. Under året har flera av bolagen tagit emot praktikanter för kortare eller längre perioder och många har haft fokus på att erbjuda praktikplatser till nyanlända. En del av praktikanterna är också personer som av olika skäl behöver introduktion till yrkeslivet eller återintroduktion på arbetsmarknaden.

WHITE ARKITEKTER

LOKALER

Bostäder för alla plånböcker

ATT SKAPA nyproducerade bostäder till ett rimligt pris är en fråga som ligger högt upp på den politiska agendan.

Älvstranden Utveckling har en möjlig lösning på denna utmaning. I Frihamnens första etapp ska hälften av hyresrätterna få fyra olika hyresnivåer så att alla, oavsett plånbok, ska ha råd att bo centralt. Älvstranden Utveckling har utmanat byggherrarna att skapa affärsmodeller som främjar differentierade hyror och socialt blandat boende.

För att nå målet arbetar man med modeller som kvalitetshyra, individuell hyra och för att kunna omfördela avkastning från bostadsrättsproduktion till hyresrätter.

TURISM, KULTUR & EVENEMANG

Stödinsatser ger fler möjlighet att besöka Liseberg

Alla barn och ungdomar har inte möjlighet att besöka **Liseberg**. Anledningarna kan vara många, det kan till exempel handla om att de befinner sig i en ekonomiskt, socialt eller hälsomässigt utsatt situation. Därför riktar Liseberg sina stödinsatser mot just denna grupp av stadens barn och ungdomar.

För att nå ut till de mest behövande samarbetar Liseberg med flera lokala samarbetspartners som delar Lisebergs övergripande värderingar. Stödet kan se lite olika ut men oftast handlar det om entrébiljetter, åkpass eller andra Lisebergsprodukter.

NYCKELTAL UTFALL 2017

309

Antal bostäder som färdigställts av **Framtidenkoncernen** under 2017.

1 229

Så många bostäder påbörjades av **Framtidenkoncernen** under 2017.

4 806

Antal praktikplatser, sommarjobb och skapade arbetstillfällen som erbjöds personer som står långt ifrån arbetsmarknaden.

MÄNSKLIGA RÄTTIGHETER

De mänskliga rättigheterna ska genomsyra alla Göteborgs Stads verksamheter

Arbetet ska fokusera såväl på Göteborgs Stad som arbetsplats som på mötet med invånarna. Göteborgs Stad ska sträva efter att alla som vistas i Göteborg ska få sina mänskliga rättigheter tillgodosedda.

GÖTEBORG ENERGI

ENERGI

Ökade öppettider och tillänglighet

På **Göteborg Energi** har man under året ökat sin tillgänglighet för kunderna genom att förlänga öppettider på vardagar och införa en chatt på webbplatsen. En avdelning på webben med frågor och svar på de 200 vanligaste frågorna gör också att de flesta kunder kan få svar på sina frågor dygnet runt. Men att vara nära kunden innebär inte bara att finnas tillgänglig i digitala kanaler. På Göteborg Energi vill man även träffa sina kunder "live" och föra dialog om deras behov och önskemål.

En viktig satsning under 2017 var därför träffar med kunder från bostadsrättsföreningar. Under sommaren har bolaget också funnits på plats vid flera av stadens stora evenemang.

BOSTÄDER

Rätten till bostad – bosociala åtgärder

Trångboddhet, inlåsningseffekter och hemlöshet är begrepp som man arbetar med varje dag inom **koncernen för bostäder**. Att bygga fler bostäder i olika geografiska lägen och med olika upplåtelseformer är en åtgärd för att minska bostadsbristen.

Men koncernen arbetar också för att fler ska komma in på bostadsmarknaden genom att säkerställa att lägenheterna fördelas rättvist.

Förebyggande arbete mot störningar och sena hyresbetalningar säkrar också möjligheten för flera att bo kvar. Som allmännytta har koncernen också ett viktigt uppdrag att skapa hem till dem som av olika anledningar inte kan söka bostad på den ordinarie bostadsmarknaden.

Under 2017 förmedlade koncernen 1 070 lägenheter inom sitt så kallade bosociala åtagande. Inom koncernen finns dessutom 2 300 lägenheter i olika typer av kategoriboenden, där trygghetsboenden för äldre utgör den största andelen.

SHUTTERSTOCK

TURISM, KULTUR & EVENEMANG

Prisad app för ökad tillgänglighet

UNDER 2017 FICK Göteborg ta emot priset Global Destination Sustainability Index – Innovation Award för appen **"Got Event Tillgänglighet"**.

Appen är framtagen för alla som behöver syntolkning, teckentolkning eller teleslinga under evenemang. Appen ger hjälp med tolkning och ökad tillgänglighet kring information om evenemang och tillhörande utbud och service.

APPEN LANSERADES under Longines FEI EM i Ridsport och är utvecklad av **Got Event AB**. ■

GÖTEBORGS SPÅRVÄGAR

KOLLEKTIVTRAFIK

Fler spårvagnar för alla resenärer

Låga golv och blandade spårvagnsmodeller gör det möjligt och tillgängligt för fler att resa oftare.

GÖTEBORGS SPÅRVÄGAR SÄTTER Göteborg i rörelse. Sedan 1879 har bolaget sett till så att göteborgarna kan resa dit de vill och komma fram till jobb och skolor dygnet runt, året om. Målet är att alla göteborgare ska ha tillgång till hela staden på ett tryggt, effektivt och klimatsmart sätt.

FÖR ATT SE till att alla resenärer ska kunna åka med stadens spårvagnar arbetar Göteborgs Spårvägar kontinuerligt med att blanda äldre pedalvagnar med trappa och nyare spårvagnar med låggolv i trafiken. I den mån det är möjligt arbetar man för att minst varannan vagn på en linje ska vara tillgänglighetsanpassad eller att motsvarande sträcka täcks av vagn med låggolv från annan linje. Majoriteten av bolagets vagnar har låggolv. Göteborgs Spårvägar strävar efter att öka antalet låggolvsvagnar och vid investeringar i nya vagnar är det ett krav. ■

HÅLLBART ARBETSLIV

Invånare och anställda ska uppfatta Göteborgs Stad som en attraktiv arbetsplats med rättvisa och trygga arbetsvillkor.

BOSTÄDER

Framtidens fastighetslabb

I bottenvåningen på ett hus i Tynnered huserar sedan hösten 2017 Framtidens fastighetslabb. Här kan barn och ungdomar på ett kreativt och roligt sätt prova på hur det är att arbeta med fastigheter.

Fastighetslabbet är ett helt nytt sätt att arbeta långsiktigt med kompetensförsörjning. Syftet med labbet är att visa den bredd av yrken som finns i fastighetsbranschen och att få ungdomar att söka sig till utbildningar som leder till fastighetsrelaterade yrken.

RENOVA

REGIONALA BOLAG

Sommarjobb för nyanlända

EN STOR YRKESGRUPP på **Renova** är chaufförer med behörighet för tunga fordon. Varje sommar behövs därför omkring 120 sommarvikarierande chaufförer. Att hitta dem har blivit en allt större utmaning. Under 2017 har bolaget använt sina egna bilar som skyltfönster för jobbannonser och inlett ett nytt samarbete med arbetsförmedlingen Etablering. Syftet med samarbetet har varit att ge förutsättningar för nyanlända att söka sommarjobb som renhållningsarbetare till sommaren 2018.

UNDER VÅREN HAR ett antal intresserade personer genomfört utbildning i yrkessvenska. För dem som klarar kursen väntar utbildning för C-körkort. I sommar kan förhoppningsvis Renova ta emot nya sommarjobbare, antingen som helt klara chaufförer eller som så kallade medåkare om de har en bit kvar på utbildningen. ■

Styrkefokuserat arbetssätt i fokus

På **Gryaab** har man under 2017 fokuserat på att utveckla sin kultur och sina värderingar. En grupp på bolaget har arbetat med att testa olika metoder för att utveckla medarbetarskapet och göra Gryaab till en riktigt bra arbetsplats. Arbetet har lett fram till ett styrkefokuserat arbetssätt för att utveckla medarbetarnas engagemang. Det styrkefokuserade arbetssättet fångar upp vikten av bekräftelse och uppmuntrar snabba lösningsförslag istället för att fokusera på problem, vilket stärker medarbetarnas delaktighet.

GÖTEBORGS SPÅRVÄGAR

KOLLEKTIVTRAFIK

Utmaningen om arbetstagarna

ATT GÖTEBORG VÄXER så det knakar märks inom många områden i Göteborg. Inte minst när det gäller att rekrytera i en glödhet konjunktur. Många av stadens bolag vittnar om en växande utmaning i att hitta nya medarbetare.

Göteborgs Spårvägar behöver anställa trafikledare, elektriker, mekaniker, bussförare och terminalvärdar. Särskilt stort är behovet av spårvagnsförare. När Göteborg byggs om de kommande åren kommer behovet av en väl utbyggd och effektiv kollektivtrafik att öka. Det, i kombination med bland annat stora pensionsavgångar, gör att Göteborgs Spårvägar har ett behov av att rekrytera 90 nya spårvagnsförare bara under 2018. Att klara rekryteringsmålet är en utmaning med tanke på att föraryrket är förknippat med höga krav. För att hitta nya medarbetare medverkar Spårvägen bland annat på jobbmässor för att informera om företaget och de tjänster som finns att söka.

Vid rekrytering prioriterar Göteborgs Spårvägar mångfald. Att medarbetarna representerar de boende i Göteborg är en styrka för deras verksamhet. Därför försöker de anställa personer från olika delar av staden, med olika kön, ålder, utbildning och modersmål. Redan idag har bolaget medarbetare som härstammar från många olika länder och talar ett flertal språk. ■

NYCKELTAL UTFALL 2017

70

Måttet på bolagskoncernens **hållbara medarbetarengagemang (HME)** som mättes senaste gången 2016.

6 572

Antal anställda i medeltal under 2017 i Stadshuskoncernen.

37 %

Andelen **kvinnliga medarbetare** under 2017.

63 %

Andelen **manliga medarbetare** under 2017.

KLIMAT-UTSLÄPP

Göteborg ska minska sin miljö- och klimatpåverkan för att bli en hållbar stad med globalt och lokalt rättvisa utsläpp.

2020 ska utsläppen av koldioxid-ekvivalenter i Göteborg från icke-handlande sektorn ha minskat med minst 40 procent jämfört med 1990. 2035 ska de konsumtions-baserade utsläppen av växthusgaser vara maximalt 3,5 koldioxid-ekvivalenter per invånare.

CARINA GRAN

LOKALER

Solcellsdrivna parkeringsautomater

Göteborgs Stads Parkeringsbolag arbetar för att det ska vara enkelt att hitta parkering och enkelt att bara betala för den tid som man parkerar. Det är grunden för **Parkering Göteborg**, tjänsten som samordnar alla kommunala parkeringsplatser för allmänheten i Göteborg.

Under 2017 har Parkeringsbolaget satt upp 993 nya betalautomater på parkeringsanläggningar som ingår i Parkering Göteborg. De nya betalautomaterna finns i olika utföranden men gemensamt är att alla drivs med solceller och det går att betala med samtliga betal- och kreditkort.

I displayen på de nya betalautomaterna går det att få information på flera språk. Automaterna har också teknik som i framtiden gör det möjligt att parkera biljettlöst och som kan visa var det finns en ledig parkeringsplats.

LOKALER

Miljömärkt fjärrvärme minskade utsläppen

Energianvändningen för fastighetsdrift, uppvärmning och varmvatten utgör **Higabs** största miljöpåverkan. Orsaken är utsläppen av växthusgaser som sker vid produktionen av den energi som bolaget använder. För att minska klimatpåverkan har Higab reducerat sin energianvändning genom energieffektivisering och genom att använda energi från förnybara energikällor.

Under 2017 minskade Higab sina utsläpp med 43 procent, i första hand genom valet av fjärrvärme märkt med **Bra Miljöval**.

MARKUS ANDERSSON/ HIGAB

GÖTEBORGS HAMN

HAMN

Fler elanslutna fartyg i Hamnen

ATT MINSKA UTSLÄPPEN av koldioxid, kväveoxider, svaveldioxid och partiklar är ett av de viktigaste områdena för hamnens miljöarbete. **Göteborgs Hamn** arbetar därför vidare mot en högre andel elanslutningar av fartyg. Under första kvartalet genomfördes en utredning, för att identifiera kajplatser och fartyg där elanslutning kan innebära miljövinst och samhällsnytta.

Utifrån det resultatet har Göteborgs Hamn sedan arbetat vidare och tillsammans med redare ansökt om ekonomiska medel för att skapa helt nya elanslutningar i roro-terminalen.

UNDER 2017 HADE 37 procent av fartygsanlöpen möjlighet till elanslutning vid kaj. Utöver detta har Göteborgs Hamn också arbetat med att öka möjligheten för fartyg att bunkra flytande naturgas vid kaj samt givit olika ekonomiska incitament till sjöfarten, genom att premiera de mest miljöanpassade fartygen med en rabatt på hamntaxan. Under 2017 erhöll 118 fartyg miljörabatt.

INTERNA BOLAG

En mer miljövänlig fordonspark

GÖTEBORGS STADS interna bolag **Göteborgs Stads Leasing AB**, har till uppgift att erbjuda stadens verksamheter operationell leasing av miljö- och trafiksäkra fordon. För att bidra till stadens mål om att bli en hållbar stad, med globalt och lokalt rättvisa utsläpp, arbetar man för en miljövänlig fordonspark som bland annat omfattar miljöbilar, spårvagnar, cyklar, elcyklar, miljövänliga transporter och eldrivna maskiner. För att bidra till minskade utsläpp och för att minska fordonsrelaterade skador erbjuder bolaget utbildningar riktade mot fordonsförare och cyklister inom stadens verksamheter.

Bolaget erbjuder också hyrcykel till stadens medarbetare.

TURISM, KULTUR & EVENEMANG

JENNIE SMITH/GÖTEBORG & CO

Hållbart resande till Göteborg

Genom nudging försöker Göteborg & Co att påverka besökarna att resa till Göteborg på ett så klimatsmart sätt som möjligt.

EN ÖKAD TURISM bidrar positivt till samhällsekonomin men kan också innebära belastningar på miljön. Göteborg & Co har i uppdrag att skapa möten och evenemang som attraherar besökare till Göteborg. En effekt av detta blir ökat resande till och från staden. 70 procent av Göteborgs besökare är svenska och för dem är bilen det vanligaste färdmedlet. Så länge möjligheterna till fossilfritt resande är begränsade är ökat resande inte förenligt med stadens mål om minskad klimatpåverkan.

Hela samhället är beroende av många aktörer i trafiksystemet och den viktigaste möjligheten för Göteborg & Co att minska miljöpåverkan från resandet är dels att lyfta fram hållbara transportalternativ där det är möjligt, dels att verka för ett hållbart transportsystem.

PÅ GOTEBORG.COM berättar Göteborg & Co hur besökare kan ta sig till Göteborg på ett hållbart sätt. Inspirerade av nudging-principer rekommenderas det klimatsmartaste alternativet först i listningen och flyget sist. ■

SAMVERKAN MELLAN BOLAG OCH FÖRVALTNINGAR

Mobil utan bil

I Frihamnen ska man kunna leva och verka utan att äga en egen bil. **Stadens förvaltningar**, **Älvstranden Utveckling**, **Göteborgs Stads Parkering** och **konsortiet för Frihamnen** har tillsammans tagit fram nära 100 åtgärder i en avsiktsförklaring för att gynna det hållbara resandet.

Som ett led i arbetet har man dragit ner det planerade antalet parkeringsplatser till en fjärdedel av vad som är brukligt och placerat parkeringshus, med plats för bilpool och ellastcyklar, i utkanten av området. I samarbete med **ElectriCity** planerar man också för en inomhushållplats för eldriven kollektivtrafik.

Genom att integrera tysta och utsläppsfria fordon i staden på ett nytt sätt kommer det att bli mer attraktivt att resa kollektivt.

GÖTEBORG ENERGI

ENERGI

Nu laddas Göteborg

I SAMARBETE MED stadens fastighetsägare och **Göteborgs Stads Parkering** bygger **Göteborg Energi** ut laddinfrastrukturen för elbilar i Göteborg. Ambitionen är 260 nya laddare på publika parkeringsytor där varje laddare har två uttag. Under 2017 har Göteborgs Stads Parkeringockså lanserat ett erbjudande för laddning av elbilar till kunder med parkeringstillstånd och kunder på besöksparkeringar. Cirka 100 kunder visade intresse och utbyggnaden av laddplatser pågår. ■

KOLLEKTIVTRAFIK

Främja kollektivåkande

EN VANLIG VARDAG kör **Göteborgs Spårvägar** motsvarande ett varv runt jorden med buss och spårvagn. De hållbara resorna med kollektivtrafik är bolagets främsta bidrag till ett grönare Göteborg.

Att välja att resa med kollektivtrafiken är ett gott val för klimatet. Stadens spårvagnar drivs med miljömärkt el från förnybara källor som vatten, vind och sol.

Bussarna går på RME och gas för att minska miljöpåverkan. ■

ENERGI

GÖTEBORG ENERGI

Celsiusprojektet – en förebild i Europa

GÖTEBORG ENERGIS STÖRSTA påverkan på miljön är klimatpåverkan. Att minska klimatpåverkan från fjärrvärmeproduktionen är därför högsta prioritet. På kort sikt innebär det att **Göteborg Energi** prioriterar återvunnen och förnybar fjärrvärmeproduktion samt utvecklar och effektiviserar sitt befintliga fjärrvärmesystem.

Under 2017 fortsatte tillståndsprocessen för ett nytt biobränsleeldat kraftvärmeverk. Andra viktiga delar är dygns- och säsongslager av värme, vilket innebär att överskottsvärme från varmare perioder kan sparas till tidpunkter på dygnet eller året då den behövs. På så sätt kan man hushålla med värmen och minska dyrare och klimatmässigt sämre produktion under de kalla perioderna. Genom att samverka med forskningsvärlden och kunderna försöker Göteborg Energi också hitta snabbare sätt att fasa ut återstående fossil produktion.

GÖTEBORGS FJÄRRVÄRMESYSTEM är en förebild i Europa och i projektet CELSIUS som Göteborg Energi driver tillsammans med Göteborgs Stad är uppdraget att dela med sig av kunskap och erfarenhet av fjärrvärme till andra städer i Europa. I Göteborg har man etablerat tre demonstrationsprojekt för användning av fjärrvärme; fjärrvärme till färjan Stena Danica, korttidslager i byggnader för lagring av värme samt fjärrvärmedrivna vitvaror för tvätt och torkning i Gårdstensbostäders tvättstugor. ■

AVFALL OCH RESURSER

Göteborg ska minska sin miljö- och klimatpåverkan för att bli en hållbar stad med globalt och lokalt rättvisa utsläpp.

Avfallsmängderna ska minska. Göteborgs Stad ska i första hand arbeta för att förebygga uppkomsten av avfall och i andra hand för en högre grad av återanvändning och återvinning. Inköp av produkter som har längre livslängd ska uppmuntras och utvecklingen av cirkulär ekonomi främjas.

EMELIE ASPLUND

REGIONALA BOLAG

Information ger mindre skräp

HOS GRYAAB HAMNAR varje dag stora mängder avfall som följer med avloppsvattnet. Totalt handlar det om 2 200 kg skräp som orsakar stopp i rör och ledningar och försvårar reningen på **Ryaverket**. Skräpet kan till exempel handla om tops och våtservetter som spolas ner i toaletten.

För att minska mängden skräp som kommer med avloppsvattnet jobbar **Gryaab** med informationsinsatser till göteborgarna, bland annat genom sin omfattande studiebesöksverksamhet.

GRYAAB ARBETAR EFTER avfallstrappan där uppkomsten av avfall i första hand ska minimeras, därefter återanvändas, återvinnas eller energiåtervinnas och i sista hand deponeras.

LARS ARDARVE

REGIONALA BOLAG

Miljöskola om avfall slår besöksrekord

”VI SÄTTER VÄRDE på allt – för en hållbar morgondag”. Så lyder **Renovas** vision och trots att avfallshantering är Renovas uppdrag arbetar man ständigt med att förebygga avfall. För det är först när vi kan tillgodose våra behov och samtidigt minska vårt ekologiska fotavtryck som Renova har lyckats fullt ut. Renovas egen Miljöakademi är en verksamhet som syftar till att förebygga avfall – och målet för 2017 var att ta emot 4 000 deltagare på studiebesök och utbildningar inom Miljöakademin.

RESULTATET BLEV ÖVER 5 700 deltagare vilket är rekord. På **Renovas Miljöakademi** ryms utbildningar för kunder, interna utbildningar och **Miljöskola Avfall** som drivs på uppdrag av ägarkommunerna. Under 2017 tog Renova också emot 187 grupper med gymnasieelever som fick tillfälle att sätta in avfallsfrågorna i ett samhällsperspektiv och diskutera kring konsumtion och hållbar utveckling. Dessutom fick eleverna se vad som händer med deras hushållssopor när de kommer till avfallskraftvärmeverket.

LOKALER

Provar återanvändning i ombyggnadsprojekt

Under 2018 kommer **Higab** att ta fram rutiner för mer omfattande uppföljning av hur mycket byggavfall som genereras, både från fastighetsförvaltningen och företagets byggprojekt.

Syftet är att få en bättre bild av nuläget och underlag för att kunna formulera mål för framtiden. I dagsläget finns heller ingen fullständig bild av hur mycket material som använts i bolagets byggprojekt och under 2018 kommer Higab därför att utveckla rutiner för uppföljning och målsättning även för detta. I dagsläget sker en mycket begränsad återanvändning av material men under 2017 har Higab testat nya rutiner för återvinning av produkter.

Det nya arbetssättet har tillämpats i projektet Skeppsbron 4 och håller nu på att utvärderas i ett studentprojekt.

MARKUS ANDERSSON/ HIGAB

LOKALER

Anpassningsbara lokaler

HIGAB BYGGER NÄSTAN uteslutande efter de behov som specificeras av verksamheten som ska bruka lokalerna och företaget har svårt att påverka utformningen fullt ut. Men inför framtiden har man identifierat flexibilitet som ett viktigt hållbarhetsområde och Higab kommer att undersöka hur man kan bidra till byggandet av mer generella och flexibla lokaler framöver.

Fördelarna med detta är stora. Om Higab skapar flexibla byggnader och lokaler som kan anpassas efter samhällets förändrade behov så säkerställer man effektivare nyttjande av lokalerna över lång tid. På så sätt sparas resurser vilket leder till ett mer hållbart samhälle. Med flexibla lokaler menas lokaler som med förhållandevis små medel kan anpassas utifrån nya behov.

ATT BYGGA MER generella lokaler, som kan användas för flera olika verksamheter utan anpassning är ett annat sätt att bidra till ett effektivare nyttjande och högre nyttjandegrad.

Ett exempel kan vara en konferensavdelning som används av ett företag under dagtid och som under kvällstid kan användas för kursverksamhet. ■

BOSTÄDER

Låna, laga och umgås på Fixoteken

VILL MAN LAGA en trasig tröja, låna verktyg för att fixa en trasig stol eller byta något man inte längre behöver – då ska man besöka **Fixoteken**. Fixotek är ett nytt koncept kvartersnära tjänster som gör det enklare för hyresgäster och andra närboende att leva hållbart.

Fixoteket är ett projekt som drivs av **Göteborgs Stad** i samarbete med **Bostadsbolaget**, **Familjebostäder**, **Hyresgästföreningen** och **Chalmers tekniska högskola**. Med stöd av **Vinnova**, **Energimyndigheten** och **Formas** kommer minikretsloppsparker och återbrukscentraler att byggas upp på fyra olika ställen i Göteborg.

UNDER VÅREN 2018 har Hammarkullen, Rannebergen, Bergsjön och Majorna fått var sitt Fixotek där man kan låna, laga, dela och reparera. Och inte minst – umgås och ha trevligt på ett hållbart sätt. ■

SHUTTERSTOCK

DETTA ÄR FIXOTEKET

På **Fixoteket** kan besökarna låna verktyg för att reparera och göra om sina saker, till exempel kläder, möbler, hushållselektronik och cyklar.

Det finns också möjlighet att låna med sig vissa verktyg hem.

I Fixotekets byteshörn kan besökarna lämna in prylar som de inte längre behöver, och ta med sig något annat i utbyte.

ATTRAKTIVT GÖTEBORG

Göteborgarnas möjlighet att turista i sin egen stad ska öka.

MÅLGRUPP: BESÖKARE

Göteborg ska vara en hållbar turist-, mötes- och evenemangsstad med fler öppna arrangemang. Sysselsättningen och samverkan inom besöksnäringen ska öka.

TURISM, KULTUR & EVENEMANG

Målbild 2030 – att fördubbla turismen

BESÖKSNÄRINGEN I GÖTEBORG har vuxit i absolut tillväxt varje år sedan 1991. Under 2016 gjordes ett omfattande arbete i samverkan med besöksnäringen för att ta fram en målbild som innebär en fördubbling av turismen från 2015 till 2030.

Att tillväxten ska ske på ett så hållbart sätt som möjligt är en grundsten i arbetet. I **Göteborg & Co:s** målbild ingår också att destinationen Göteborg ska dubbla turismen genom att vara en internationell förebild och alltid utmana hållbarhetsbegreppen.

I PROGRAMMET, SOM förväntas beslutas om våren 2018, beskrivs strategiska områden där Göteborgs Stad konkret kan bidra till att målbilden nås. ■

ENERGI

Sponsrar med el och gratis Wifi

Göteborg är en stor evenemangsstad som erbjuder en mängd aktiviteter och upplevelser som är helt kostnadsfria för göteborgarna. Men stora evenemang kräver också stora mängder energi.

Under året har därför Göteborg Energi säkerställt förnybar energi till evenemang som Hammarkullekarnevalen, Vetenskapsfestivalen, Göteborgsvarvet, Kulturkalaset och Julstaden.

På vissa evenemang som Hammarkullefestivalen, Kulturkalaset och på utomhusbio i Slottsskogen har Göteborg Energi dessutom erbjudit fritt wifi.

På många evenemang erbjuder bolaget också gratis laddning av besökarnas mobiltelefoner.

STEAMPIPE PRODUCTION STUDIO/ GBG & CO

LISEBERG

LISEBERG

TURISM, KULTUR & EVENEMANG

Längre säsong ger fler turister

Lisebergs satsning på jul och halloween har stärkt både besökssiffrorna och parkens ekonomi väsentligt.

GÖTEBORG ATTRAHERAR besökare under hela året. Sommaren är fortfarande den ohotade högsäsongen, men numera kommer besökarna även under andra årstider, något som bland annat **Liseberg** har varit med och bidragit till.

Idag räknar man med att de som reser till Göteborg för Lisebergs skull också checkar in på hotell, går på shoppingturer och restauranger för närmare tre miljarder kronor. I den potten är de 1,1 miljarder kronor som parken årligen omsätter medräknade.

HISTORISKT SETT HAR Liseberg haft en ganska riskabel affärsmodell. Fram till år 1999 var man helt beroende av att sommarmånadernas intäkter skulle täcka upp alla kostnader, en kall sommar gav helt enkelt sämre lönsamhet. Men så öppnades **Jul på Liseberg** år 2000. Och 2015 adderades en tredje säsong med Halloween under höstlovsveckan.Nu tänker Liseberg bredare. En vattenpark och ett hotell som håller öppet varje dag kommer skapa bättre lönsamhet totalt. Förhoppningen är att en del ska stå klar till 2021 när Göteborgs Stad firar 400 år.

–Staden får ytterligare ett besöksmål som gynnar hotell, restauranger, handel och så vidare. Det här kommer skapa 300 nya helårstjänster för Liseberg men även för näringen runt omkring, säger **Thomas Sjöstrand**, vd för Lisebergs Jubileumsprojekt. ■

NYCKELTAL UTFALL 2017

21

Business Region Göteborgs bidrag till nya och klara etableringar och investeringar i Göteborgsregionen.

4,78 MILJONER

gästnätter uppnåddes under 2017. Detta var en ökning med nästan 80 000 jämfört med året innan.

127

Antal evenemang, som **Göteborg & Co** varit involverade i utöver de egna evenemangen Kulturkalaset, Julstaden, Vetenskapsfestivalen, Göteborgspriset för hållbar utveckling och Student Göteborg.

ATTRAKTIVT GÖTEBORG

Göteborg ska vara en hållbar innovationsstad med ökande jobbtillväxt.

MÅLGRUPP: NÄRINGSLIV

LINDHOLMEN SCIENCE PARK

Göteborgs Stad ska stärka innovationsklimatet tillsammans med näringsliv, akademi och andra aktörer i syfte att utveckla hållbara och samhällsförbättrande innovationer. Göteborg ska ha ett starkt företagsklimat med ökande sysselsättning och låg arbetslöshet.

NÄRINGSLIV

Viktiga näringslivsetableringar

NÄRINGSLIVET I GÖTEBORG går som tåget. Tillväxten är hög, exporten växer, sysselsättningen ökar och arbetslösheten minskar. I mars 2017 passerade antalet invånare i Göteborgsregionen 1 miljon. Under året har **Business Region Göteborg** (BRG) bidragit till att två för staden historiskt viktiga etableringar har kommit till stånd.

Efter ett intensivt arbete från BRG och andra aktörer valde **Geely** slutligen att placera sitt nya europeiska innovationscenter i Göteborg. BRG gör nu kontinuerliga insatser för att underlätta och främja plan- och byggprocessen.

BRG VAR OCKSÅ en aktiv aktör i förarbetet till den storskaliga life science-etableringen som **Vectura** och **Next Step Group** ska göra nära **AstraZeneca** i Mölndal. ■

NÄRINGSLIV

BRG Business Center

BRG Business Center finns idag i Angered och Biskopsgården. Här erbjuds kostnadsfri vägledning för företagare som behöver svar på frågor eller söker kontakt med rätt organisation eller aktör som kan hjälpa till att utveckla företagandet. BRGs två Business Center har blivit en viktig arena för nyanlända entreprenörer och intresset för startageget-rådgivning och seminarier har varit stort.

På BRGs Business Center erbjuds också vägledning i vilka tjänster och produkter som är gångbara på den svenska marknaden och hur man kan anpassa sitt erbjudande till det. Behovet av språkstöd i dessa verksamheter är stort och hanteras med hjälp av projektanställd personal.

BUSINESS RGION GÖTEBORG

SUPERSTUDIO D&D

EKONOMISKT RESULTAT

En god ekonomi säkerställer och är en förutsättning för att koncernen hållbart kan fortsätta leverera samhällsnytta på en hög nivå. Staden och dess helägda bolag ska ha en god ekonomisk hushållning i sin verksamhet. Bolagen får inte utsätta staden för finansiella risker som ligger utanför de riktlinjer som kommunfullmäktige och kommunstyrelsen fastställer.

SHUTTERSTOCK

TURISM, KULTUR & EVENEMANG

EM i ridsport

Evenemangen är viktiga skyltfönster för Göteborg samtidigt som de ger göteborgarna chans att få upplevelser i sin egen stad. Årligen återkommande evenemang lockar år efter år hundratusentals besökare till vår stad, liksom festivaler, konserter och kulturupplevelser.

Longines FEI EM i ridsport som genomfördes i augusti höll en hög kvalitet ur ett sportsligt perspektiv, men med ett stort ekonomiskt underskott.

Göteborgs Stadshus redovisade i mars en genomlysning av projektet med syfte att kartlägga vad som gått fel och vad som skulle ha gjorts annorlunda för att lära inför framtida evenemang. Utifrån denna genomlysning kommer strategier och processer nu att utformas så att Göteborg även i framtiden kan bedriva framgångsrika arrangemang till gagn för göteborgarna.

ENERGI

Investeringar kräver effektiviseringar

Den omfattande stadsutveckling som Göteborg står inför under de kommande åren kommer att kräva stora investeringar, både i ny infrastruktur och underhåll av den befintliga. På **Göteborg Energi** förbereder man sig genom att titta närmare på hur man jobbar internt och man ser bland annat över sin distributionsverksamhet. En effektivare organisation med rätt kompetens på rätt plats, ett gemensamt arbetssätt och tydligare roller är målet med den nya organisationen inom ekonomi som har formats under året. En annan del i effektiviseringsarbetet är att Göteborg Energi arbetar med att ta tillvara på potentiella digitaliseringsmöjligheter inom hela verksamheten.

ÄLVSTADEN

INTERNA BOLAG

Skadeförebyggande arbete

Göta Lejon är ett av stadens interna bolag som har till uppgift att försäkra stadens verksamheter.

Göta Lejon bedriver tillsammans med **Lokalförvaltningen** och **SDF Västra Hisingen** ett skadeförebyggande projekt på stadsdelens skolor. Syftet är att skapa kunskap om hur man kan arbeta skadeförebyggande med brand- och säkerhetsfrågor.

REGIONALA BOLAG

Biogas blir biobränsle

Förutom de avgifter som **Gryaab** får från ägarkommuner så finns andra intäkter i verksamheten. Gryaab producerar bland annat mycket stora mängder biogas som blir till klimatsmart fordonsbränsle. Även fett från fettavskiljare och organiskt material från slutna tankar och trekammarbrunnar ger intäkter, liksom den värme som utvinns ur det utgående vattnet och som hamnar i Göteborgs fjärrvärmesystem. Sammantaget genererar de här insatserna intäkter på drygt 40 mkr där den största andelen kommer från försäljningen av biogas.

GÖTEBORGS HAMN

HAMN

Arken kombiterminal

SEDAN SLUTET AV 2017, då nya Arken kombiterminal stod klar i **Göteborgs Hamn**, kan ännu mer gods flytta över från lastbil till tåg för vidare transport ut i Sverige och Europa.

Flytten från centrala Göteborg ut till hamnen har många fördelar. Den nya terminalen har en högre kapacitet, ligger närmare industrin och har en bättre anpassad väginfrastruktur till och från terminalen. Nu slipper också fler än 100 lastbilar om dygnet ta sig igenom centrala Göteborg vilket innebär effektivare transporter, mindre kväveoxider i luften och kortare köer.

I den nya kombiterminalen hanteras redan mer gods än i den gamla terminalen.

KOLLEKTIVTRAFIK

150 ständiga förbättringar

GÖTEBORGS SPÅRVÄGAR har som mål att sänka sina kostnader med 100 miljoner kronor till och med 2019 inom spårvagnsverksamheten.

För att klara detta har bolaget antagit en utmaning att genomföra 150 förbättringar under 2018. Att arbeta med ständiga förbättringar handlar om ett förhållningssätt hos var och en på bolaget, att hela tiden fundera på hur olika uppgifter kan göras smartare och bättre.

Det gäller inom alla delar av verksamheten, från underhåll till inköp. **Göteborgs Spårvägar** har även genomfört organisatoriska förändringar för att öka produktiviteten, stimulerat interna samarbeten och tillfört ny kompetens i processer.

ANTI-KORRUPTION

För att motverka korruption och oegentligheter följer alla bolag i staden ”Policy och riktlinje mot mutor för Göteborgs Stad”. Anställda i bolagen arbetar på medborgarnas uppdrag och ska iaktta saklighet och opartiskhet i enlighet med de krav som uppställs i regeringsformen.

HAMN

Uppförandekod i hamnen

Göteborgs Hamn har sedan 2012 en uppförandekod med riktlinjer för hur styrelse, företagsledning, anställda och inhyrd personal ska agera i det dagliga arbetet.

Aktuell lagstiftning och Göteborgs Stads riktlinjer utgör miniminivån och skulle något i uppförandekoden stå i konflikt med dessa regelverk så går de före koden. Alla nyanställda samt inhyrd personal får skriva under att de har tagit del av uppförandekoden. Varje chef ansvarar sedan för att innehållet i uppförandekoden är känt och tillämpas av medarbetare och inhyrd personal.

SHUTTERSTOCK

HELA STADEN

Stadens visselblåsarfunktion

GÖTEBORGS STAD HAR en egen visselblåsarfunktion som medarbetare i staden kan använda om de misstänker oegentligheter som inte går att hantera öppet inom den egna organisationen. Man ska då anonymt kunna anmäla en förtroendevald, chef eller nyckelperson inom staden som begått ett allvarligt fel. Det kan exempelvis gälla muta, bedrägeri, stöld eller en situation där någon får privat vinning eller fördel på grund av sin tjänsteställning. Lagbrott, allvarligare tjänstefel och avvikelser mot interna regler och riktlinjer som ligger inom oegentlighetsområdet kan också anmälas. ■

INTERNA BOLAG

Ett år av prövningar

Under början av 2017 uppdagades att det under en längre tid förekommit oegentligheter i Göteborgs Stads Leasings verkstad. Styrelsen tillsatte då en extern utredning i syfte att söka ytterligare klarhet kring misstänkta oegentligheter.

Efter att bristerna uppdagades beslutade styrelsen att entlediga bolagets vd och tillsätta en tf vd med uppdraget att säkerställa den interna kontrollen. Ett omfattande utvecklingsarbete har nu startats i syfte att säkerställa att inga brister och oegentligheter ska kunna förekomma framöver. Dessutom har man initierat ett arbete med värderingsfrågor och förhållningssätt.

MARIE ULLNERT/GÖTEBORG & CO

HELA STADEN

Stadens förebyggande arbete

Mutor och korruption får inte förekomma inom Göteborgs Stad. Alla bolag arbetar därför i enlighet med Stadens policy och riktlinjer mot mutor.

ATT BEHANDLA KUNDER och samarbetspartners likvärdigt, utan att favorisera någon, och att hålla ingångna avtal och affärsuppgörelser är en självklarhet. Lika viktigt är att inga mutor eller korruption med koppling till bolagens verksamheter förekommer.

Alla stadens bolag arbetar i enlighet med Göteborgs Stads policy och riktlinjer mot mutor. Denna är upprättad i linje med Institutet mot Mutors ”kod mot mutor och korruption i näringslivet”.

Vissa bolag och vissa roller och grupper i bolagen är mer utsatta för korruption än andra. I de fallen är det extra viktigt att hålla en levande dialog om riskerna och att ha tydliga rutiner för intern styrning och kontroll.

VI LEVER DOCK i en föränderlig värld där risker hela tiden uppstår och förändras. Därför är det viktigt att hålla samtalet och diskussionen om vad som är rätt och fel ständigt levande. ■

NYCKELTAL UTFALL 2017

0

Antal avslutade utredningar inom stadens visselblåsarfunktion avseende misstänkta fall av allvarliga oegentligheter (som varit föremål för extern utredning).

5

Antal interna utredningar där det funnits brister som lett till åtgärder (arbetsrättsliga, rättsliga, eller andra åtgärder) eller rekommendationer till det berörda bolaget. (**Spårvägen**, **Göteborgs Stads Leasing**, **Higab**, **Gryaab** och **Got Event**).

Produktion: Göteborgs Stadshus AB & Rubrik AB
Text: Göteborgs Stadshus AB & Rubrik AB
Art Director: Hanna Finnström
Illustration: Rubrik AB & Shutterstock
Tryckeri: Eskils Tryckeri

Göteborgs
Stad